

VERKSAMHETSGRANSKNING AV AVDELNINGARNA

FRK:s rykte och finländarnas förtroende för vår verksamhet är en gemensam framgångsfaktor för alla organisationens enheter. Därför har också genomförandet av revisioner synats. Den revision som revisionslagen kräver har förenhetligats så att vi inom organisationen i mån av möjlighet använder den revisionssammanslutning som FRK:s ordinarie stämma har valt för att genomföra revisionsgranskningarna.

Verksamhetsgranskningen är en central del av vårt revisionssystem och således också av hela organisationens riskhantering. Enhetlig praxis samt oberoende och objektiva granskare medför trovärdighet för verksamheten och minskar eventuella risker för organisationens rykte. Också med tanke på avdelningens styrelse är det viktigt att den får bekräftelse från utomstående part på att allt är i sin ordning.

Revisionskommittén har behandlat ärendet med en regional verksamhetsgranskningsmodell på sina möten den 19.4.2016 och 15.9.2016. Modellen har också behandlats under distriktsseminariet den 19.11.2016 samt i den utvidgade ledningsgruppen den 18.1.2017 och styrelsens möte den 22.3.2017.

Alla organisationens avdelningar behandlar verksamhetsgranskningsmodellen i sitt styrelsemöte som ett led i introduktionen av modellen i avdelningarna inför ibruktagandet av modellen från och med år 2018.

Den regionala verksamhetsgranskningsmodellen

Verksamhetsgranskare

Verksamhetsgranskaren ska vara naturaliserad och myndig och hen ska ha sådan kännedom om ekonomiska och juridiska ärenden som krävs med tanke på skötseln av organisationens verksamhet. Vid utförandet av granskningar ska granskaren vara objektiv och oberoende.

Således gäller, att om en avdelningsmedlem blir kandidat, granskar hen i regel inte verksamheten på den avdelning där hen själv är medlem. Vårt mål är att verksamhetsgranskaren ska förbinda sig till positionen för 2–4 år. Det är också att rekommendera att verksamhetsgranskaren granskar olika avdelningar under sin mandatperiod eftersom detta ökar granskningens oberoende och objektivitet.

Verksamhetsgranskarens ansvar

Verksamhetsgranskaren har tystnadsplikt och får inte framföra eller uttrycka för utomstående parter sådant som hen fått kännedom om i genomförandet av granskningar. Tystnadsplikten gäller inte om

- hen på grundval av lagen måste anmäla eller utlåta sig om något t.ex. i verksamhetsgranskningsberättelsen;
- hen har tillstånd att yppa sådant som faller under tystnadsplikten;
- en myndighet, en domstol eller ett övervakningsorgan som avses i lagen, eller någon person med stöd i lagen, har rätt att få kännedom om saken;
- saken har blivit allmänt känd.

Val av verksamhetsgranskare

I den regionala verksamhetsgranskningsmodellen delas avdelningarna in i 4–6 granskningsområden. Distriktens verksamhetsledare intervjuar, i samråd med distriktens styrelseordförande och personer de väljer ut, möjliga kandidater till verksamhetsgranskning i området. Målet är att få ihop en grupp granskare för granskningsområdet, av vilka avdelningsstyrelsen kan välja en verksamhetsgranskare vid sitt höstmöte utifrån styrelsens förslag.

Målet med verksamhetsgranskningen är att garantera enhetlig praxis inom organisationen samt att erbjuda hjälp och stöd åt avdelningen. Detta sker, utöver genom den regionalt genomförda verksamhetsgranskningen, även genom att man utvecklar den ekonomiska utbildningen och rådgivningsstödet samt genom att man i fortsättningen också producerar bokföringstjänster åt avdelningar som behöver dem.

Utbildning och stöd

De valda verksamhetsgranskarna utbildas för sin uppgift. Utbildningen inleds hösten 2017 med en pilotutbildning för dem som anmält sig via delegatnätverket, och fortsätter med de egentliga utbildningarna under början av året och våren 2018. Också Skype-deltagande erbjuds.

När verksamheten väl har etablerats, ordnas utbildning en gång om året eller enligt behov. Utbildarna är personer ur FRK:s personal samt vid behov externa utbildare eller revisorer ur den revisionssammanslutning som den ordinarie stämman har valt. Utbildningen innehåller bland annat FRK:s värden, verksamhet och verksamhetspolicyn, grunder i ekonomi, planering, utförande och rapportering av verksamhetsgranskning, samt vanliga utmaningar vid granskningsarbetet.

Utbildningen är praktisknära och med rum för diskussion, där verksamhetsgranskningens betydelse för organisationens rykte och allmänhetens förtroende betonas. Målsättningen med utbildningen är att träna upp kompetenta och väl förberedda verksamhetsgranskare så att verksamhetsgranskandet blir en källa till positiva erfarenheter för avdelningarnas verksamhet. Dessutom ska utbildningen erbjuda en möjlighet till lättare tillgänglig hjälp och vägledning.

Verksamhetsgranskarna erbjuds kontinuerligt stöd och ett elektroniskt utbildnings- och verktygspaket, i vilket man hittar detaljerade anvisningar och arbetsdokument till stöd för granskningen.

Verksamhetsgranskning

Verksamhetsgranskandet är ett led i hela organisationens riskhantering.

I verksamhetsgranskarens verktygspaket hittar man mallar för verksamhetsgranskning, med hjälp av vilka granskningen genomförs. Utgångspunkten för granskningsplanen är granskning av ekonomin, verksamhetens kostnadsförhållanden, tillbörligt godkännande samt dokumentering.

Granskningsplanen byggs upp så att föregående års observationer undersöks och eventuella förbättringsåtgärder säkerställs. I fortsättningen kan man utifrån observationerna definiera sådana riskområden inom avdelningarna, vilka kräver mer riktad granskning. Också gemensamma riskområden för alla avdelningar kan kombineras i teman som granskas samtidigt för hela organisationen.

Utmaningar, problemområden eller betydande observationer som framkommer vid granskningen, t.ex. verksamhet i strid med reglerna eller misstankar om missbruk, ska diskuteras med distriktets verksamhetsledare eller organisationens interna

granskare. Dessa får konsulteras i utmanande lägen. Särskilt i fall av misstanke om missbruk eller andra svåra ärenden är det bra att få stöd och råd av oberoende yrkesmänniskor. Verksamhetsgranskaren, avdelningens styrelseordförande eller distriktets verksamhetsledare kan kalla organisationens interna granskare för att granska avdelningens verksamhet och ekonomi om de anser det befogat.

Rapportering

Verksamhetsgranskaren rapporterar till avdelningens styrelse. I rapporten framförs de observationer och rekommendationer som granskningen lett till. För att utveckla verksamheten och öka en positiv hållning ska rapporten också framför positiva punkter gällande avdelningens ekonomi och verksamhet.

Styrelsen ger sitt genmäle på de observationer som framförts i verksamhetsgranskningsrapporten. Verksamhetsgranskaren skickar sin rapport samt genmälet till distriktets verksamhetsledare och organisationens interna revisor. Verksamhetsledaren skickar ett sammandrag över granskningsrapporterna för avdelningarna till distriktets styrelse. Den interna revisorn gör åt revisionskommittén regionvisa sammandrag av alla granskningsrapporter; ett sammandrag som omfattar hela organisationen finns tillgängligt och kan delas ut åt verksamhetsledarna och distriktsstyrelserna.

Utifrån sammandragen kan man definiera möjliga riskområden som framtida revisioner ska särskilt fokusera på. Dessutom kan man utifrån sammandragen fastställa de avdelningar som behöver mer vägledning för verksamheten och i skötseln av ekonomin. Stöd och vägledning kan bistås av avdelningarnas faddrar, distriktsmedarbetare, verksamhetsledaren och den interna granskaren.

Tidsschema

Våren–hösten 2017

- Mall för verksamhetsgranskning under behandling i distriktsstyrelserna
- Kartläggning av verksamhetsgranskare
 - distriktsstyrelserna samt verksamhetsledaren kartlägger det egna området
 - kartläggning av delegater med hjälp av den internationella policyn
- Avdelningsstyrelserna behandlar mallen för verksamhetsgranskning
- Utbildningsmaterial, arbetsdokument och anvisningar utarbetas i samråd med revisorerna
- Utbildningen inleds -> en demoutbildning genomförs på basis av vilken utbildningen kan utvecklas
- Utbildningsmaterial, arbetsdokument och anvisningar färdiga
- Avdelningens höstmöte väljer verksamhetsgranskare

Våren 2018

- Utbildningen av verksamhetsgranskare fortsätter
- De tidiga verksamhetsgranskningarna för räkenskapsperioden påbörjas i de största avdelningarna där det inte finns någon revisor -> stöd för verksamhetsgranskarna

Hösten 2018

- Avdelningens höstmöte väljer verksamhetsgranskare
- Avdelningarnas verksamhetsgranskning påbörjas -> stöd och vägledning åt verksamhetsgranskarna

Våren 2019

- De första verksamhetsgranskningsrapporterna under avdelningarnas vårmöte
- De första granskningsrapporterna tillställs distriktens styrelse
- Revisionskommittén får de första sammandragen över verksamhetsgranskningarna

Kostnader

Att avdelningen förbinder sig till verksamhetsgranskningsmodellen är viktigt för hela organisationen. Därför debiteras inte avdelningarna för kostnaderna för granskningen utan dessa fördelas jämnt mellan distrikten (50 %) och centralbyrån (50 %).